

el FESTER xixonenc

Butlletí informatiu trimestral de
l'ASSOCIACIÓ DE SANT BARTOMEU I SANT SEBASTIÀ
DE XIXONA

SETEMBRE-OCTUBRE 2000 - NÚM. 7

Agost festa acabada, setembre temporada començada

Encara amb la ressaca festera, l'equip de l'Associació i capitànies entrants comencen a treballar per a l'any vinent. Però, abans d'endinsar-nos en una altra aventura, com ho són els Moros i Cristians, cal asseure's i reflexionar, tal com es va fer l'any passat.

El fester i el públic, en general, ha quedat content del desenvolupament dels Moros i Cristians, estem comprovant que la línia a seguir està marcada i cal continuar per eixe camí. Uns pinten eixa línia i la resta ha de seguir-la en la mesura que es pugui, perquè si no tenim seguidors poca cosa es pot fer. Sintetitzar les festes en unes línies és molt difícil, destacar un acte entre tots és descartar altres, per això hem d'anar punt per punt veient on s'ha d'incidir més.

En general les errades comeses el 1999 s'han solucionat enguany però, nous defectes hi ha i cal superar-los. També hem de marcar nous projectes ambiciosos i difícils de dur a terme sense l'esforç que poseu i que posem: el monument al fester, un

local digne per als músics, solucionar la falta de llum en la Plaça, el tema de les kàbiles, i en especial la dels Pirates-Mariners, les noves oficines de l'Associació, un Casal per a la Festa i declarar els Moros i Cristians de Xixona festes d'Interés Turístic Internacional.

Hem d'ajudar a les filades xicotetes en la mesura de les nostres possibilitats i començar a fer una política de distribució dels festers, clar, hi ha algunes filades que estan arribant al punt de: *No quedan entradas*.

El passat 17 de setembre es va celebrar l'Assemblea General de l'Associació de Sant Sebastià i Sant Bartomeu amb una assistència record, 70 festers, i on el cronista de festes va llegir la seua crònica amb una durada massa extensa: una hora i

tres quarts. Es van comentar les incidències de les passades festes, els festers van exposar les queixes i els problemes més importants i es van proposar les dates per a les festes del 2001, aquestes seran el 18, 19 i 20 d'agost de 2001.

El Fester Xixonenc d'aquest mes ens porta una nova secció, *Consideracions de la figa*, una veu crítica de la Festa, també hem entrevistat a dos directius de l'Associació: el comptador de festes, Alfredo Sirvent Verdú, i l'assessor de festes, Juan Escoda Moncho, també recollim l'agraïment de les capitànies i algunes sorpreses. A més, ho portem dient des que aquesta revista va eixir al carrer, és el pont entre l'Associació, el fester i tot el que envolta a la Festa, per això demanem que col·laboreu. Hem creat una direcció electrònica, perquè pugueu enviar els vostres escrits des de casa: elfesterxixonenc@eresmas.com. No ho dubteu, participeu.

Els reptes comencen a eixir al carrer, només ens cal el teu ajut per poder dignificar i donar renom a les festes de Moros i Cristians de Xixona.

CAPITANIA 2000: "Despedida y cierre"

Sembla com si fos ahir, quan després d'un assaig l'any 1997, en la Filà Realistes d'Alcoi, i embriagats per la música i l'ambient especial que allí es respirava, era el seu any d'Alferes, ens vàrem plantejar la possibilitat de ser capitans de festes en el mític any 2000, representant a la nostra estimada filà Marrocs.

La idea va anar madurant a poc a poc i després de molts pensaments, números i balanços, vam arribar a la conclusió que, efectivament, ho podríem fer. Així doncs l'1 de gener de 1998, vàrem presentar oficialment i per escrit, complint estrictament el protocol de la nostra filà, la candidatura a la Capitania. Això era tot un repte fester i personal ja que érem joves i no sabíem quin ajut comptàvem dels Marrocs. Però, tal i com entenem nosaltres la festa i amb la il·lusió que hi estàvem posant, estàvem segurs que allò no podia fallar. Al setembre del mateix any 1998, vam ser proclamats oficialment capitans per l'Assemblea General de la Filà. La sort estava tirada. Des d'aquell moment ens vam posar a treballar, pensant en un projecte de boato que ens agradara a nosaltres, a la filà i al públic i hem de reconèixer que la tasca no ha estat gens fàcil.

El tercer dia de festes de 1999 vam rebre el turbant i la bandera dels capitans sortints, els vermells, Ismael i Lourdes en un acte molt emotiu fent una desfílada que no oblidarem mai i on vam tenir el reconeixement de tota la filà.

La tasca ha sigut gran. Buscar vestits, sòmbries, bandes de música, portadors, carrosses, plataformes, cavalls, estendards, ballets, regalets i mil coses

més, però la idea estava clara. No deixar res a la improvisació i que a l'hora d'arrancar tot el món sapiguera a on i com anava i que el partidori, aquell partidori somniat, per fi fet realitat, fóra un lloc per a gaudir de la festa i no un lloc de conflictes.

La feina, com ha estat d'uns pocs, ha sigut àrdua i contínua però la il·lusió, les ganes de fer festa i de fer-ho bé, han prevalgut per damunt de tot i hem anat superant pas a pas totes les vicissituds. Els resultats, per tots els comentaris que hem rebut, han estat superiors als esperats i pensem que hem fet una capitania correcta, digna i dins de la nostra filosofia festerà.

Personalment hem cobert totes les expectatives i ens sentim satisfets de la labor realitzada. Ha sigut com el doctorat fester ja que és el màxim exponent a que pot arribar un fester en la Festa.

Per acabar, només ens queda complir en el plaent deute de gratitud contret amb totes les persones que han fet possible que la Capitania dels Marrocs de l'any 2000 haja estat tot un èxit. D'una manera especial volem destacar l'ajut de la nostra esquadra, els Cavallers Marrocs, sense els quals ni tant sols ens hauríem atrevit a presentar la candidatura a la capitania. També volem agrair la participació en el boato de les esquadres Kamarrons, Animals, Joves i a les cantineres favorites i a l'esquadra Tierra, fuego i desierto, per fer un ballet molt efectiu, i a tots els Marrocs sense excepció. Tam-

*A mos pares
Fet a posta
Voluntat de fer
No ho faré més*

bé domem les gràcies a tota la gent de fora de la filà, als Cavallers del Cid, per la seua desinteressada col·laboració. I també gràcies especials a la Guàrdia Jalifiana, marinos de pro, per la seua amistat i ganes de fer festa. Es mereixen una menció destacada les nostres dones, Carmen i Mar que van tenir un paper destacadíssim en l'Entrà com a Favorites, que han treballat incansablement al nostre costat i ens han sabut donar els ànims suficients per afrontar qualsevol complicació.

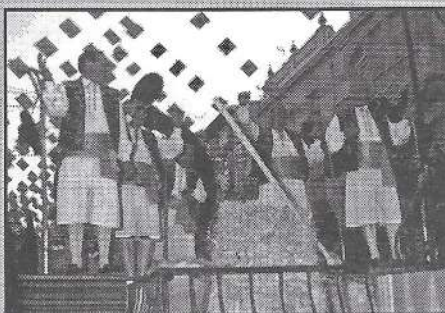
Per a nosaltres la capitania ha ratllat a un gran nivell, no obstant demanem disculpes a tots aquells que no ens han entès o a aquells a qui nosaltres no hem sigut capaços de contagiar-los de la nostra ideologia festerà.

A tots, gràcies per aquest any tant meravellós.

Toni Bernabeu i Albert Sala

Comparsa LLauradors

Gràcies a la comparsa per haver-nos fet aquest homenatge, gràcies. Gràcies a qui ha contribuït a fer realitat tots els elements per a l'ostentació de l'Entrada, gràcies. Gràcies a les nostres esposes per haver sabut acompanyar-nos en tot moment per fer realitat el nostre sacrifici, gràcies. Gràcies a les nostres joves per haver sabut acompanyar-nos en tot moment amb la seua col·laboració, gràcies. Gràcies a tots els que ens han ajudat amb la seua desinteressada col·laboració i han fet possible muntar l'esplendor de l'Entrada, gràcies. Gràcies als partici-

pants forans pel seu acompanyament en els seus sons, gràcies. Gràcies a les autoritats per haver-nos fet partícips d'una distinció honorífica, gràcies. Gràcies als grups de dolçainers per la seua participació, gràcies. Gràcies a tots els espectadors tant locals com forasters per la bona acollida dispensada en el nostre desfilar, gràcies. I a tot el poble. I a tots, de tot cor, gràcies. MOLTES GRÀCIES

Capitans 2000 dels LLauradors

CAPITANS CRISTIANS DE FESTES 2000

AEX
XIXONA

**Miquel's
Lecheros**

Tel/Fax. 965 61 18 83
XIXONA

CERVEZAS
CRUCCAMPO
CALSBURG
HENINGER
FONT VELLA
SCHWEPES
VINOS
CASA FERRER

*Agrupació
Artística Musical
"El Trabajo"*

Col·labora
amb les festes

Marga Mira
joyeria

Pintor Cabrera, 14 - Tel. 96 592 06 15
Alfonso el Sabio, 16 - Tel. 96 514 25 19
ALICANTE
Vicente Cabrera, 16 - Tel. 96 561 11 72
JIXONA

FESTE MAJADAD

Un dels actes més representatius i que més agraden tant al fester com al públic de Xixona és l'Entrà. Des de fa ja alguns anys l'Entrà ha canviat, gràcies a un col·lectiu de festers anomenats *Festers en Acció*, a l'Associació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià, als delegats de filà i, sobretot, als festers i festeres. Però, l'Associació no sabia si havia canviat per a bé o no, i si les variacions introduïdes eren acceptades pel principal crític de les festes: el públic. És per això que l'Associació va arregar la idea de Jaume Miquel de preguntar directament al públic sobre l'Entrà. L'objectiu fonamental era conèixer si el ritme, la separació de les esquadres, l'actuació dels caps d'esquadra eren els adequats. Totes aquestes preguntes van ser sintetitzades en un qüestionari. L'Associació va editar un total de 3.500 enquestes, repartides de la manera següent: 1.100 van ser inserides en el *Programa de Festes*, 2.000 es trobaven dins del llibre *Guió de l'Entrà* i la resta estaven depositades en l'Ajuntament, per si algú se l'havia deixada a casa o la volia rectificar.

L'enquesta plantejava un total de 12 preguntes. Les preses van fer que sols es redactara en valencià, però la intenció era que fóra bilingüe. Però la llengua no ha sigut cap de problema, ja que el 47% ha contestat en castellà el 42% en valencià i la resta en bilingüe. La meitat de les preguntes havien de ser contestades donant puntuació de l'1 al 10 (1.-Puntuació global a cada filà; 2.-Puntuació per a la capitania cristiana-Llauraors; 3.-Puntuació per a la capitania mora-Marrocs; 8.-Puntuació per a l'organització de l'Entrà; 9.-Puntuació per al públic; 12.-Puntuació de l'1 a 10 el grau de satisfacció que us ha produït l'Entrà) i la resta volia una resposta escrita. El públic ha tingut molts problemes per a contestar algunes de les preguntes que demanaven una resposta escrita. Les preguntes que feien referència a la millor esquadra o cap d'esquadra moro o cristià no han sigut contestades correctament perquè el públic no sabia el nom de les esquadres o dels caps d'esquadra; per tant, es fa necessari posar el nom de les esquadres i caps d'esquadra en el *Guió de l'Entrà*. A més a més, les preguntes 10 (Què millorariau?) i 11 (Què suprimiríeu?) no van ser plantejades correctament, perquè nosaltres ens referíem a l'acte de l'Entrà, però les respostes fan referència a tots els actes.

L'Associació ha recollit un total de 45 enquestes fins al 15 de setembre. A pesar que es tracta d'una quantitat molt xicoteta, si la comparem amb el total de *mirons*, hem de pensar que, per ser la primera experiència, el resultat és molt positiu.

La majoria dels que han contestat tenen una edat entre els 30 i els 60 anys. Les dones amb el 62% s'han imposat als homes.

Puntuació a les filaes

El públic ha valorat molt positivament aquelles filaes que s'han esforçat per oferir alguna cosa distinta a la tradició i han treballat de valent. La filà guanyadora ha sigut els Llauraors amb una mitja de 9,5 seguits, però, de lluny, pels Cavallers del Cid, els quals amb l'esquadra de paladins de les dames han pegat el tro, però la capitania mora, Marrocs han quedat en un tercer lloc a quasi dos punts i mig dels primers. Cal ressaltar que totes les filaes han sigut aprovades, malgrat que la majoria es situa en la franja entre el 5 i el 7.

Millor esquadra cristiana

El públic ha votat majoritàriament l'espectacularitat de l'esquadra especial dels Llauraors. El vestit guerrier, la saviesa del

cap, el cap batidor i la banda de Muró han fet que obtingueren 14 vots dels 19 total. ...s preocupant que sols dos filaes hagen rebut vots: Cavallers del Cid i Llauraors, i que sols dos vots hagen sigut per a esquadres de dones.

Millor esquadra mora

En el bàndol moro no hi ha hagut una esquadra guanyadora perquè els vots han estat molt repartits. Els primers han sigut l'esquadra Africans dels Moros Vermells amb 3 vots. Sols dos vots han anat a parar a esquadres de dones. Del total de 18 vots, 15 els han rebut les esquadres especials i 3 les esquadres oficials de filà.

Millor cap d'esquadra cristià

En aquest apartat han obtingut vots 7 festeres que pertanyen a quatre filaes (Contrabandistes, La Canyeta, Cavallers del Cid i Llauraors), el 74% dels vots han anat a parar als caps de la filà Llauraors. El millor ha sigut Carrasco fill, cap de l'esquadra especial dels Llauraors amb 10 vots d'un total de 19, el segon lloc ha sigut per a Ruli dels Cavallers del Cid amb 3 vots. Cap dona ha obtingut algun vot.

Millor cap d'esquadra mora

Els moros tenen una millor cantera de caps d'esquadra, ja que 11 festers han rebut vots, curiosament ningú d'ells era Marroc. Malgrat tot, la filà guanyadora ha sigut els Vermells amb el 73% dels vots. En referència al millor cap hi ha hagut certa igualtat, perquè el primer lloc ha sigut per a Carrasco fill amb 5 vots seguit per son pare amb 3. Dos vots han sigut per a una festera dels moros Grocs.

Què millorariau?

Aquest és un dels apartats on més ha participat la gent com ho demostra que 43 dels 45 entrevistats han participat i no sols han opinat sobre l'Entrà sinó que també ho han fet sobre la Retreta, la Diana i la Banyà. A pesar d'això, alguns han necessitat més d'un full per explicar-se, fet que el considerem molt positiu.

Curiosament les millores de l'Entrà no afecten al ritme o la separació de les esquadres sinó a la il·luminació, ja que 9 vots opinen que ha sigut insuficient. Aquest és un problema que no pot solucionar l'Associació, perquè ha de ser l'Ajuntament qui augmente la potència de l'enllumenat de la Plaça.

Altres propostes (amb un vot) són que augmente el ritme de la desfilla, que es reduïssa la separació entre esquadres i que es disminuïssa el nombre de bandes de música. I dos propostes revolucionàries que es retarde el començament i que un any desfilen primers els moros i un altre els cristians.

Què suprimiríeu?

La gent no és partidària de suprimir res, sols cal destacar que dos persones són partidàries de llevar la desfilla de després de l'Entrà. Aquesta pregunta ha sigut resposta per 21 persones, menys de la meitat. La majoria vol suprimir xicotets defectes de l'Entrà, defectes que sols han rebut un vot, com ara la separació entre esquadres, la gran quantitat de ballets, l'excés d'esquadres de negres, massa bandes en les filaes no capitanes.

L'organització de l'Entrà ha sigut valorada molt positivament amb un 7,97 de mitja. El públic és molt bo amb la seua participació, ja que la valora en un 7,13 de mitja. L'Associació pensa que tots els festers devem estar molt contents perquè el públic ha eixit satisfet, com ho demostra un 8 de mitja.

Les principals conclusions que podem extraure d'aquest qüestionari són les següents:

Ha sigut una experiència molt positiva que cal repetir, però abans haurem de millorar el plantejament d'algunes de les preguntes i introduir el nom de les esquadres i del cap d'esquadra en el *Guió de l'Entrà*.

L'Entrà és un acte que el públic el valora molt positivament i del qual està molt satisfet, però, s'ha de continuar insistint en la mateixa línia, s'ha d'augmentar un poc més el ritme de la desfilla i reduir la separació de les filaes, s'ha d'oferir un concert de música festera a l'espectador.

Al públic li agrada més, aquelles filaes o esquadres que s'esforcen en oferir alguna cosa diferent i que presenten boatos molt treballats. Dins de les esquadres especials destaca el fet que les anomenades hagen sigut les més innovadores com l'esquadra dels paladins de les dones dels Cavallers del Cid o l'esquadra de la Mitja Lluna amb els pics.

L'Escola de la Festa ha de treballar molt per aconseguir que el nombre de caps d'esquadra augmente i al costat de noms mítics com Carrasco, Berlúbia, Ruli, etc. hi puguem citar altres més joves i, sobretot, alguna dona.

Curiosament la principal millora que demana la gent és la il·luminació. L'enllumenat de la Plaça ha de ser de més potència i ha de fer més llum. La solució la tenen els tècnics de l'Ajuntament.

El públic ha quedat molt satisfet de l'Entrà, gràcies a l'esforç de tots els festers i festeres.

Bernardo Garrigós Sirvent

President de l'Associació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià.

AUTO ESCUELA
Boatella

C/ Josep Hernández i Mira, 9
Teléfono 965 61 30 76
JIXONA

BIG DRUM

GALLETAS - BARQUILLOS
COMPLEMENTOS PARA HELADOS

Ctra. Nacional 340, km. 765
Tel'fono 965 61 30 80
XIXONA

CAFETERIA - DESAYUNOS
PLATOS COMBINADOS

Ezequiel Ramón Aznar Ruiz

C/ El Vall, 14 - Tel. 965 61 30 57
XIXONA

**ISMAEL
MIRALLES SIRVENT**
(C.A. BERLUBIA)

Desde una aguja
hasta un reactor
REPARTO A DOMICILIO

C/ El Vall, 43
Tel. 965 61 07 80
XIXONA

C/ Felipe V, 14 bis
Tel. 965 61 06 79
XIXONA

A SETEMBRE QUI TINGA LLAVOR QUE SEMBRE

Avui és 1 de setembre i, malgrat que diuen que l'estiu dura fins el 21, la veritat és que ja s'ha acabat. S'han acabat les vacances, les Festes, els diners... mala sort la d'aquest mes, tan bonic i amb tan bon oratge, però anar sempre darrere d'agost li fa la punyeta; a més a més, a setembre comença el curs, la temporada del terró, la faena aparcada, la rutina... Amb molta mandra i davant l'amenaça de la dona de tirar-ho tot, he embetumat les botes, he engreixat l'espasa i he recollit tot el que quedava per casa abans de guardar a les golfes la caixa de festes. Jo crec que em costa tant d'arreglar perquè mentre ho veig escampat em sembla estar-hi encara.

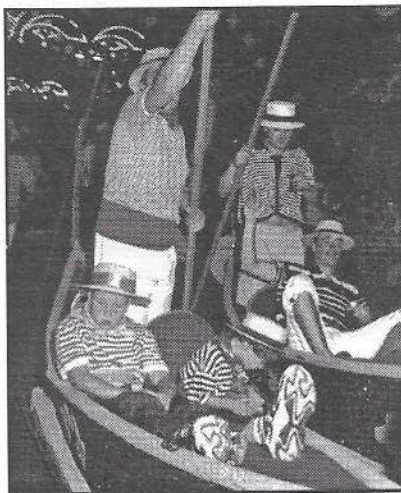
Obres, pols i sequera han emmarcat l'estiu xixonenc. Les obres que tant ens han incomodat, imagine que eren (i són) necessàries; però la veritat és que exactament no sé per a què s'han fet: preparar el subministrament del gas? arranjat la ret d'aigua potable? millorar la pavimentació? Un sent una cosa per ací i un altra per allà, però... informació oficial no hi ha, o a mi no m'ha aplegat tant costaria informar a la gent en estos casos del que va a ferse i per a què? Estic segur que els veïns suportaríem millor les molèsties si coneguérem els avantatges que porten. Demanaria, almenys, que si t'han de tallar l'aigua avisen, que si no pots eixir del teu garatge que et diguen per quan temps o si no pots aparcar al teu carrer que no posen el senyal dues hores abans.

Enguany sí, el primer acte de les Festes va ser, com cal, la presentació de la revista-programa i del cartell oficial. Aquest sé que ha agradat, és evocador, però no sé si de les Festes del poble o dels viatges per l'orient. El programa és millor cada any i l'únic que em passa pel cap és sol·licitar alguna col·laboració a escriptors o columnistes de fora. He de dir, però, que quan un va a la presentació de la revista el que vol és veure-la, tenir-la a les mans mentre es presenta (presentar és oferir); altra cosa és anar a un bateig sense xiquet.

El senyal d'aquest estiu va tenir dues parts: després dels actes festers tradicionals del dissabte 22, es va fer festa el dia 24 per commemorar el 400 aniversari del miracle de sant Sebastià. A més del significat religiós que cadascú li done, el miracle és part de la nostra història i les nostres Festes i cal agrair l'esforç realitzat per tantes persones, encapçalades per D. Tomás, per dur-ho avant. (Un adéu des d'ací al rector i al vicari que ens deixen).

Els soparets han estat bé, amb puntualitat a

l'hora de moure; però la d'acabar se n'ha anat una miqueta massa. Sembla que a l'última hora es relaxa la cosa i l'espai entre filades va allargant-se i com, a més a més, són moros... apaga i anem-nos-en que són més de les dos. Em ve al cap una anècdota d'una desfilada de soparet: un xiquet de tres o quatre anys s'agafa al seu cosinet per desfilat junts, però el primer és mariner i el segon moro (o al revés, tant li fa); en notar alguna mirada estranya la mare, que no

vol xarrades, el trau dient-li vine, que amb eixa samarreta no pots desfilat ara llevant-li la il·lusió dels ulls. Jo no crec que hagués passat res, però com prenc a la mare i em preocupa que passen eixes coses.

A més dels sopars, i com a novetat, també hi ha hagut representacions teatrals a la plaça amb molt bon ambient; concerts, balls, sarsuela, la *quarantuna*. El correfoc, com sempre, un èxit; però, ha quedat clar que el seu recorregut natural ha de ser la part vella. El que ha estat més fluix ha sigut l'apartat dedicat als xiquets: la desfilada dels *nanos* massa d'anar per casa, els jocs de la plaça tots iguals i amb molta cua, i Canal 9 que només fa publicitat. Molt bonic el nomenament dels Festers de l'Any: el Porga i el Poll, a qui l'Associació va sorprendre. Vaig tindre també el plaer d'assistir a l'homenatge particular que la Canyeta va retre a Delfin la nit del soparet en la kàbila i que el va acabar d'emocionar. Tots dos s'ho mereixen: felicitats.

El dia de L'Entrà va aplegar amb molta calor. Suant la cansalada, la xiqueta i jo vam arribar pels pèls quan la Canyeta ja se'n anava. Després de la nostra desfilada vaig veure la resta, com sempre, des d'una taula del Casino: enguany hi havia lloc i ens podíem asseure, però l'aire calent de l'aparell d'El Pepet ens feia fugir de seguida; sempre dic que no em tornaran a agafar però... Al poc van aplegar els Llauradors i com sempre em va impressionar la capacitat de faena d'estes persones: espectacular i molt simpàtica la mostra de costums i tradicions que ens van oferir. Dels Marrocs, em va agradar molt les dues carrosses dels capitans i les favorites, però, no tant les bandes amb boato; també em va agradar l'esquadra dels visirs, però em van fer patir en veure'ls passar a peu, sense poder desfilat; se'ls notava incòmodes. He d'aplaudir l'esforç de *Festers en Acció* per complir amb l'horari i que ens ha permès als festers tornar a gaudir de la meravellós desfilada cap avall i al públic d'un espectacle amb una duració raonable.

No acostume a anar a les dianes, però sé que enguany la meua comparsa s'ha lluit; fins i tot, potser que en percentatge siguem els més complidors. No puc dir el mateix del Moro Traïdor, car els moros (no mores) es poden comptar amb els dits; en canvi cal felicitar als Cavallers i Kaimans per la seua col·laboració en les ambaixades principals que li han donat un posat adequat. A mi, contra algunes opinions, la Retreta m'agrada molt, potser perquè preparant-la es fa molta festa; enguany quasi totes les filades han estat xocacs, malgrat que el muntatge que fan algunes és excessiu per l'espai que hi ha per organitzar-se davant del castell.

L'ambient del "Pitxoc-2" l'últim dia per la nit és molt fester, hi ha molt bon solatge i tot el món vol felicitar als capitans de l'any següent, quan els seus noms corren pels rogles. Jo des d'ací els desitge el millor als germans Pardo pels Pirates, en particular al meu amic i ex-company Juanjo, i a Toni Francia i la dona pels Verds.

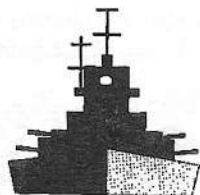
Acabaré dient que la Processó a poc a poc va millorant i ja es sembla molt al que hauria de ser. Enguany, per cert, hi havien algunes sorpreses entre els canyetos... i és que als marrocs sempre els ha fet *goleta* el nostre kabileo.

Que l'hivern us siga lleu.

Toni Llorens Filliol

Pol. ind. Segorb, s/n
Teléfono 965 61 05 85
JIJONA

FILA PIRATES
DE XIXONA

RENAULT
TALLERS NICOLAU, S.C.

C/ Alcoi, 54 - Tel. 965 61 01 67
XIXONA

Ctra. Tibi, km. 1
Tel y Fax 965 61 07 33
XIXONA

Moros Gros
XIXONA

Zuè no! Zuè no isc!

Serien les huit i mitja, la desfilada dels cristians ja havia començat. Estàvem a la porta de les Galeries esperant que la banda donara el senyal per moure a desfilat. Fins ací tot normal però, hi havia un fet que feia especial eixa desfilada. Cinc moros havíem deixat els camells per tal d'experimentar un viatge amb un vaixell pirata.

Un de nosaltres va estar a punt de no embarcar per problemes estètics, però tot va quedar en una anècdota gràcies a que

molt a aquest company, que ens va dir que no l'oblidaria mai. A més un dels pirates, conegut per la seua amistat amb els moros, va sacrificar l'inici de la desfilada per uniformar aquest amic. A la fi tot va eixir bé i tots cinc vam gaudir de la desfilada com qualsevol pirata.

Mentre arribava l'hora de sopar vam estar conversant amb alguna de les simpàtiques i ben plantades cantineres pirates, les quals van robar el cor d'algú de nosaltres.

dues joves pirates el van agafar del braç i li van fer un lloc entre la tripulació. Aquest gest va agradar

A la kàbila tot va anar de meravella. El sopar va estar bé. Vam gaudir de la companyia dels pirates al compàs de bonics pasdobles i emotives marxes cristianes. Fins i tot la banda de Sella va tocar alguna que altra marxa mora. La segona desfilada va ser excel·lent. Quan va acabar, la banda es va acomiadar de tots nosaltres amb un himne amb el qual els pirates es senten molt identificats: *jou, jou, jou, ser Pirata es lo mejor!!!*

Els pirates ens van acollir molt bé i sabem que, si algun dia deixem de creure en Alà, tenim uns amics i unes amigues cristianes amb qui podem embarcar-nos per celebrar les nostres estimades festes. Visca els Pirates!

*Un Verd, un Vermell, dos Marrocs
i un Kaimà.*

El 2000 ha estat el segon any de funcionament de l'Escola de Festes. Hi ha hagut una participació total de 35 alumnes repartits entre primer i segon curs.

Cal dir que aquest any hem estrenat llibre de text. Aquest llibre consta dels tres cursos que es poden fer a l'escola, diferenciats de manera que es puguin cursar un per any. (Us recomanem, especialment, les il·lustracions de Toni Verdú).

Com sabeu, aquests cursos es divideixen en classes pràctiques de desfilades on es treballen conceptes com: pasdobles, marxes moros i marxes cristianes, treball d'esquadra, puntes, centre, harmonia en la desfilada i classes teòriques on s'estudia l'origen de les festes, els actes, l'organització de la Festa i el decàleg fester entre altres aspectes.

Aquests dos primers anys l'escola ha estat en la kàbila dels Vermells, encara que hi ha una proposta que siga itinerant i que es faça cada any en les kàbiles de les capitànies sempre que aquestes tinguin un equip de música acceptable.

L'escola està oberta a la participació de tots els xiquets i xiquetes que participen en les festes,

ESCOLA DE FESTES

Les classes teòriques comencen als deu anys amb l'entrega del llibre.

Aquest any han col·laborat els membres de Rebombori Teatre per treballar el tema de la declamació i vore de trobar ambaixadors i ambaixadores. Cal seguir en aquest sentit així com en el tema específic dels caps d'esquadra (hi ha molts pocs).

Necessitem més participació de xiquets i xiquetes i, llavors, ens faran falta més mestres. **Mestre de festa potser qualsevol fester o festera que crega que tinga disposició i ganes, no cal titulació.** Sols teniu que oferir-vos a Josep Miquel Arques, a Lluís Cortés (Carrasco), a Pablo Ros o a Jaume Miquel.

El proper any, el 2001, eixiran els primers DIPLOMATS i en un acte, que encara no està establert, rebran un diploma que ho acredite i el fes, boina o qualsevol distintiu de la seua fil·la de mans del delegat.

Cal dir per últim que els Pirates són la fil·la de més alumnes en segon curs.

Jaume Miquel i Peidrò

Pol. ind. Espartal, s/n.
Tel. 965 6110 25
XIXONA

**JOSÉ ANDRÉS
LLORENS**

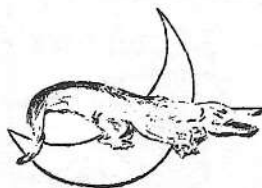
ALMACÉN
DE BEBIDAS

C/ Mare de Déu de l'Orto, 41
Teléfono 965 61 06 73
JIXONA

Vestuari i Complementes
de Moros i Cristians
Balladors i Balladores

C/ Laporta, 11
Tel. 96 556 66 05
BANYERES DE MARIOLA

Kaimans
XIXONA

C/ Alcoy, 50
Tel./Fax 965 61 26 28
XIXONA

Parlant de Festes amb...

Un nou número d'El Fester Xixonenc ens porta a conèixer a dos festers que dediquen gran part del seu quefer lliure a l'entramat de la Festa. Al primer podríem definir-lo com un nerviós apassionat dels Moros i Cristians; al segon, més tranquil, però no per això menys apassionat per la Festa.

L'un és es culpable que l'altre es capficara de ple en l'organigrama de l'Associació, però entre els dos es tranquilitzen i els dos duen la Festa pel bon riu.

Un és moro i l'altre cristià, encara que això no els impedeix unir-se per millorar i dur allà on pertoca els Moros i Cristians de Xixona. Per si no ho sabeu ens referim a Alfredo Sirvent Verdú, Alfredo el del Síndic i Juan Escoda Moncho, Calderilla, tots dos festers fins la sacietat i bojos perquè la Festa es faça gran. Juan Escoda desenvolupa la funció d'assessor de festes i Alfredo Sirvent la de comptador. Entre glop i glop de cervesa els dos discuteixen de l'entorn de la Festa, així doncs passem a veure el punt de vista de dos membre de l'Associació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià.

Moro o Cristià, per què?

Juan: Encara que vaig estar onze anys eixint de Pirata, em vaig quedar sol i vaig entrar als Moros Verds perquè els meus amics estaven allà, però els dos bàndols m'agraden. Porte eixint de Verd trenta-tres anys. Això sí, hem de buscar una fórmula perquè isquen més festers en els cristians, potser que d'ací a un temps arribem a tenir un problema greu.

Alfredo: Cristià fins la medulla. Perquè he nascut cristià i seguiré eixint en els cristians.

Què representa ser un component de l'Associació de Sant Bartomeu i Sant Sebastià?

Juan: En estos moments representa una cosa positiva ja que crec que estem fent-ho bé i la gent ho agraeix, abans era més conflictiu, no hi havia infraestructura. El sents prou orgullós de ser-ho perquè creus que ho fas bé. Això sí, has d'anar en molt de compte, no has de ser marcial, has de fer comprendre a la gent el que penses i el que marquen els estatuts.

Alfredo: Pense que això ha de nàixer-li a la gent, per a estar en l'Associació has de tenir molt amor per la Festa, perquè el divertiment baixa prou considerablement, però et confesse que fent el que faig m'ho passe bé. Hi ha moments per al divertiment (beure, estar amb els amics) i altres moments per a estimar la Festa, organitzar-la, encara que també t'ho

passes bé.

Com s'organitzen les festes?

Juan: Tinc una idea molt concreta i és que la Festa no faria falta organitzar-la si el fester sabera què ha de fer. El què passa és que hi ha hagut una desídia estos últims deu anys i hem hagut d'agarrar la paella pel mànec i començar de nou, els resultats estan veient-se: Entrà més organitzada, més participació de festers, etc...

Moltes vegades em donen l'enhorabona, i jo els dic: no, al fester, perquè si el fester sap que ha d'eixir des del pont i acabar en el Barbarat crec que no faria falta que s'organitzaren les fetes.

Alfredo: Per a organitzar qualsevol cosa s'han de tenir moltes ganes. En concret, has de voler que isca molt bé la Festa per a organitzar-la, que tots els detalls estiguin bé, etc. Però el més important que faria falta fer és una política de conscienciació de cara al fester, perquè després les coses eixrien molt millor.

El fet de ser membre de l'Associació, vos fa veure la Festa de distinta manera?

Alfredo: A mi no, perquè pense que la Festa s'ha de viure seguint les regles, és a dir, els estatuts, i no per ser de l'Associació no els has de complir. Tant els uns com els altres haurien

de complir els estatuts i, és més, tots els festers haurien de saber els estatuts, no uns per ser de l'Associació s'ho han de saber i els altres no.

Juan, et consideres el motor que va fer el projecte Festers per la Festa?

Juan: Em considere el motor perquè els altres són les màquines. M'explicaré, gràcies a tota esta gent que he trobat, i sense trobar-la, que ha eixit i que ens hem agrupat perquè veiem la Festa des d'un altre punt de vista, ha fet que fóra possible que es creara este projecte.

Vos considereu puristes festers, és a dir, seguir el model alcoià?

Juan: Jo meitat i meitat, crec que les coses bones d'Alcoi podríem agarrar-les, és un exemple a seguir, com l'organització que tenen, és molt bona.

Alfredo: Jo no, el model a seguir és el propi de Xixona. Fa més de cent anys que unes persones van fer una Festa, van fer uns actes. La nostra festa el que passa és que ha agarrat una identitat, i aleshores, jo no sé per què hem de copiar coses de fora, per exemple: d'Alcoi. Cadascú té la seua Festa, nosaltres ens hem acoblat a una sèrie d'actes i no tenim perquè canviar res.

Com haurien de ser les festes de Moros i Cristians de Xixona?

PENYA ATLÈTICA
'GIRABOIX'

J. L. Morant

Tapisseries - Cortines

C/ Alcoi, 39
Tel: 965 27 47 - Mòbil 909 37 69 47
XIXONA

HNOS. VILLEGAS

Pol. ind. Segorb, s/n
Tels. 965 61 01 82 - 965 61 14 07
Mòbil 630 900 744
XIXONA

COMPARSA

La Cañeta

XIXONA

Parlant de Festes amb...

Juan: Millorar els actes que queden per perfeccionar.

Alfredo: Millorar un poquet més els actes. Sense llevar res, la Festa necessita actes on la gent pugui esplaïar-se i divertir-se, i actes més seriosos, les festes de cap manera poden ser una llei marcial.

Cap a on van els Moros i Cristians de Xixona?

Juan: Les festes van molt bé, i la raó, per a mi, crec que està en l'organització. A la gent li agrada i fan cas, encara que sempre hi haurà algú que no en faça. Crec que estem fent-ho bé i això beneficia a molta gent. Si seguim en esta línia, en les pròximes votacions de l'Associació es presentarà alguna candidatura, això esperem.

Alfredo: Les festes de Xixona van a més, cap amunt. Hi ha molts factors que fan que la Festa de Moros i Cristians vaja a més: l'organització, com ho ha dit molt bé Calderilla, hi ha gent que funciona bé. Una altra cosa és també el nivell econòmic de Xixona, la gent té faena, ix a la Festa; en els últims anys, amb el tancament de les fàbriques es notava un buit de festers.

Què millorariu i què suprimirieu?

Juan: Milloraria els trons, la processó, aquells actes que més ens agraden. I suprimiria la retreta i posaria una hora més de kàbaleo, i en els soparets en compte de desfilar a les onze ho faríem a les dotze, perquè no gaudim de les kàbiles.

Alfredo: Jo milloraria el que falta per millorar, per exemple el Moro Traïdor el milloraria al 100% s'ha de fer un canvi radical. Suprimir, no suprimiria res.

Un aspecte crític de la Festa?

Juan: La uniformitat del fester, sempre hi ha algú que no la compleix, i això és la identitat més gran que tenen les festes, és molt bonic veure un Llaurador o un moro baixar del castell cap a la Diana, hauríem d'anar completament uniformats.

Alfredo: El pasotisme de molta gent i el que ha dit Calderilla és molt important, perquè a vegades veiem a les cantineres amb un top diferent o algun jove que altre amb sabatilles d'esport, les filades haurien d'incidir molt en eixe aspecte.

Com és el fester i la festera xixonenca?

Juan: És com d'ací on estan fent les Olimpíades, el fester xixonenc és el millor de tota Espanya, mira com t'ho dic, ambiciós, alegre, dicharachero, a l'hora de la broma, de l'alegria.

Alfredo: És molt bo, molt obert a la gent, sempre vol quedar bé, hospitalari i orgullós.

I de les festes d'enguany...

Alfredo: Estupendes, fabuloses. Un poquet millors que les de l'any passat però, tampoc molt, no hi ha molta diferència.

Juan: Impressionants, com ha dit Alfredo, millors, però la diferència ja costa que es note.

Què és el que més vos ha agradat de les festes del 2000?

Juan: A mi em van agradar molt, molt, els Llauradors.

Alfredo: En general tot, però em quede amb l'Entrà en general. Molt bé l'esquadra especial que van traure els joves llauradors.

Què vos sembla el conveni que l'Associació té amb l'Ajuntament?

Alfredo: Jo sóc dels que vaig fer la proposta que des del Dia del Senyal fins al Castell de Focs ha d'organitzar-ho l'Associació, i és més faena per a nosaltres! Nosaltres pensaríem

més en la Festa, ells pensen en altres coses. Un conveni imposat... sóc dels que pense que ells haurien de denunciar-lo i assegurar-se en la taula i parlar. La política és la política i les festes són les festes.

Juan: S'hauria de denunciar i parlar de tots els buits que presenta la Festa, enguany hi ha hagut menys nanos i gegants i menys dansa que mai.

Com alçariu una filada xicoteta?

Juan: Hi ha filades xicotetes que no saben fer filà, els Llauradors han agafat un fester que no ix habitualment i l'han fet capità amb la seua dona, això és fer filà.

Alfredo: Això és molt complicat, s'ha de fer filà davant de tot.

Comentari lliure...

Tots dos acaben dient que continuaran en l'Associació fins que la Festa agafe un ritme sòlid i sempre amb la seguretat que tot el que s'ha treballat no es tire per la finestra en un any.

Josep Miquel Arques

CARNICERIA

**Quiquet
y Ana Mari**

Tel: 965 61 09 94
XIXONA

**MOROS VERDS
XIXONA**

estarà permanentment
al carrer Alacant, 4
ANTICS RECREATIU

**COLLA DOLÇAINERS I TABALERS
"ELS ARREPLEGATS"
XIXONA**

XIXONA

CONSIDERACIONS DE LA FIGA

Una secció de Constan Verdú

L'erotisme de les Festes

Són les Festes de Moros i Cristians de Xixona eròtiques? I els soparets, condueixen al porno? Inciten actes libidinosos el puro en la boca dels festerers i la fusta en la mà de les dones caps d'esquadra? És pecaminós el vestit oficial de Canyetó? Autoritzaria vostè el tanga en els homes i el top-less en les dones en la Primera Diana? Què diu d'açò Don Tomàs, eh?

Tots aquests assumptes, tabús fa uns anys, si hui es tractaren contribuirien a donar-li un poc més de calor a eixa espècie de *Hello!* municipal-festeril en què va camí de convertir-se el *Programa de Festes*. Per cert, els que se n'han passat cantiduví són els del PP de l'Ajuntament. No ja per l'estat dels carrers en Festes, sinó per les inauguracions teatrals: Club de Jubilats sense serveis i Barranc de les fonts sense aigua. Després, la culpa la tindran els músics. I vinga medalles per a tots. La insígnia d'or d'una ciutat no s'ha de merèixer tan sols per fer un pregó. Això és rebaixar la categoria d'una distinció que ha de ser excepcional. Encara que l'alcalde ens diu als festerers que no siguem competitius, jo afegiria, però tampoc incompetents. En fi, a la que anàvem.

Em preocupa que cap cap despejats

dels que fan la revista oficial de festes se li ocòrriga plantejar debat d'una matèria tan sucosa com la voluptuositat en Festes. Si som liberals, hem de ser-ho en tot! De moment, des d'aquesta secció que ara iniciem, i mentre que ens deixen, reflectirem el món fester que, si bé es mira, és un reflex de l'altre món de cada dia.

No sé pas si estarem a l'altura de les circumstàncies. Ma mare diu que sóc una figa, que no m'entere de res, però jo en açò del periodisme segueix el consell de la meua mestra la Torres que em diu que per a escriure no fa falta cap títol, només tinc que contar el que veja i no fer massa faltes d'ortografia.

Encara que una calleconera com jo, que no té ni la EGB (crec que es diu ara) no sé si sabrà fer-se càrrec d'eixe entusiasme al·coià que arrossegueu *Festers en Acció*; d'eixes dotoraes d'alguns festerers *cinquantons* o esbrinar els misteris de la venda de cadires per a l'Entrà, però... «a Dios pongo por testigo» que ho intentarem.

El component sexual de les festes és evident que ha contribuït al goig d'eixe banquet que oferim a la vida en la Trilogia Fester. A mi m'agradaria que eixa desinhibició, eixa amistat que revoloteja durant els tres

dies, es fera extensible a tot l'any. És cert que encara hi ha reprimits que només s'atreveixen a dir-me que tinc el melic bonic en festes (quan estic ensenyant-lo des de la primera caloretta) i la resta de l'any com si no em conegueren, però la hipocresia és una assignatura que molts tenim pendent. No sé si m'explique, massa enrevessat crec que m'ha eixit.

Sant Sebastià, nu i assetjat, el moro traïdor (por besar tus lindas manos...) la cadència sensual de les marxes mores, la pòlvora, la seda, el cuir, els músics trempats, la suor, els cavalls i altres coses que estan en la ment de tots, (no, el pal·li dels Kaimans, no) són un còctel que ben barrejat anul·la el sentiment religiós de la Festa? Parlem-ne.

Ara, per acabar, dos exemples eròtico-festius:

U: (Interior dia. Esmorzar a la kàbila. Xics i xiques majors d'edat. Salta una d'elles amb el got en la mà i proposa un brindis):

Al Campello me la volien vore, a Sant Joan me la van palpar, a Mutxamel me la rentaren, a Xixona se la van menjar.

Dos: (Exterior dia. Castell fingit de les ambaixades. Un homenot s'apropa al micròfon i solta):

La figa per a ser figa, té que tindre tres senyals, rebecada, pansideta i picada pels pardals.

el mirall
CENTRE D'ESTÈTICA
UNISEX

C/ Josep Belda, 2
Teléfono 965 61 24 70
03100 XIXONA (Alacant)

**MOROS
VERMELLS**

XIXONA

Con estas Tarjetas
**el Mundo
es tuyo.**

**Nuevas Tarjetas CAM
MasterCard
y CAM Maestro**

FESTER
xixonenc

DIRECCIÓ:

Josep Miquel Arques

COL-LABORADORS:

Bernardo Garrigós, Jaume Miquel, Un Verd, un Vermell, dos Marrocs i un Kaimà, Toni Llorens Filliol, Albert Sala i Toni Bernabeu, Alfredo Mateo, Josep Miquel Arques i Constan Verdú

IMPRESSIÓ

Gráficas Jijona SL

Amb la col·laboració de l'Oficina de Normalització lingüística de l'Ajuntament de Xixona